

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Malinowska
Protokolant:	Stażysta Joanna Nande

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **J. B., W. B.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 11 sierpnia 2017 r. Nr (...)

I. zmienia punkt 2 zaskarżonej decyzji w ten sposób, że w miejsce kary pieniężnej w kwocie 10 000 zł (dziesięć tysięcy złotych) nakłada na J. B. i W. B. karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (jeden tysiąc złotych),

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie,

III. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania.

SSO Ewa Malinowska

XVII AmE 348/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2017 r. wydaną w sprawie Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 168 pkt 11 i art. 170 ust 4 pkt 1 oraz art 169 ust. 1 pkt 1 w związku z art 9 ust 1 pkt 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2017 r., poz. 1148.) oraz na podstawie art 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257.), w związku z art 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. # Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 ze zm.) **po przeprowadzeniu** postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcom: J. B. i W. B. prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) J. i W. B. z siedzibą w W., posiadającej nr identyfikacji podatkowej NIP (spółki): (...) orzekł

1. że Przedsiębiorcy J. B. i W. B. prowadzący działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) J. i W. B. z siedzibą w W., naruszyli art. 9 ust 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, w ten sposób, iż nie przedłożyli Prezesowi URE w terminie 30 dni od zakończenia

II (drugiego) kwartału 2016 r. sprawozdania kwartalnego, zawierającego informacje wymienione w art 9 ust 1 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii, za II (drugi) kwartał 2016 r.,

2. za działania opisane w pkt 1 wymierzam Przedsiębiorcom: J. B. i W. B. prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) J. i W. B. z siedzibą w W. posiadającej nr identyfikacji podatkowej NIP (spółki): (...), karę pieniężną w wysokości **10.000 zł**.

(decyzja k. 3-5)

Przedsiębiorcy wnieśli odwołanie od tej decyzji zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucili naruszenie art. 174 ust. 1 i 2 ustawy oze w zw. z art. 7 k.p.a. ze względu na zaniechanie dokonania oceny okoliczności mających wpływ na wymiar kary bądź jej zaniechanie. Wnieśli o uchylenie zaskarżonej decyzji.

(odwołanie k. 6-7)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorcy J. B. i W. B. prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) J. i W. B. z siedzibą w W.. Decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 7 maja 2015 r. wpisano ich do rejestru wytwórców energii elektrycznej w małej instalacji.

(okoliczności niekwestionowane)

Przedsiębiorcy nie przedłożyli Prezesowi URE sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art. 9 ust 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, zawierającego informacje wymienione w art 9 ust 1 pkt 5 tej ustawy, za II kwartał 2016 r. w terminie 30 dni od zakończenia II (drugiego) kwartału **2016** r. O powyższym Prezes URE powziął informację w dniu 22 listopada.2016 r. (notatka służbowa z dnia 22 listopada 2016 r. k. 1-7 akt adm.)

W związku z powyższym Prezes URE pismem z dnia 23 listopada 2016 r., zawiadomił Przedsiębiorców o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, w związku z nieprzedłożeniem sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art 9 ust 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, zawierającego informacje wymienione w art. 9 ust 1 pkt 5 tej ustawy. Ponadto Prezes URE wezwał Przedsiębiorców do złożenia szczegółowych wyjaśnień w tej sprawie, wniosków dowodowych oraz przesłanie uwierzytelnionych kopii dokumentów mających związek z ujawnionym naruszeniem art 9 ust 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, polegającym na nieprzedłożeniu sprawozdania kwartalnego za 11 (drugi) kwartał 2016 r.

(zawiadomienie k. 17 akt adm.)

W odpowiedzi na powyższe Przedsiębiorcy pismem z dnia 9 grudnia 2016 r., przesłali sprawozdanie kwartalne, o którym mowa w art. 9 ust 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, za II (drugi) kwartał 2016 r., zawierające informacje wymienione w art 9 ust 1 pkt 5 tej ustawy oraz złożył dodatkowe wyjaśnienia. W wyjaśnieniach Przedsiębiorcy wskazali, że nie byli dostatecznie poinformowani o obowiązku przedłożenia Prezesowi URE sprawozdań za każdy kwartał.

(pismo k. 11 akt adm.)

W dniu 11 sierpnia 2017 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał decyzję zaskarżoną w niniejszym postępowaniu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów wskazanych powyżej, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone w punkcie 3 odwołania uznając, nie dotyczą one okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie podlegało częściowemu uwzględnieniu.

Według art. 9 ust. 1 pkt 7 uoaze, wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji jest obowiązany przekazywać Prezesowi URE sprawozdania kwartalne zawierające informacje, o których mowa w pkt 5, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału. Informacje te dotyczą łącznej ilości:

- a)** energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji,
- b)** energii elektrycznej sprzedanej sprzedawcy zobowiązanemu, o którym mowa w art. 40 ust. 1, która została wytworzona z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji i wprowadzona do sieci dystrybucyjnej,
- c)** zużytych paliw do wytwarzania energii elektrycznej w małej instalacji oraz rodzaju tych paliw,
- d)** energii elektrycznej sprzedanej odbiorcom końcowym.

Sprawozdanie kwartalne, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7, wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji winien przekazywać Prezesowi URE w terminie 30 dni od dnia zakończenia danego kwartału. Przedsiębiorca nie wykonał tego obowiązku we wskazanym terminie zarówno względem sprawozdania za trzeci, jak i czwarty kwartał 2016 roku.

W niniejszej sprawie bezsporna między stronami była okoliczność nieprzedstawienia przez powodów Prezesowi URE, w ustawowo określonym terminie sprawozdań kwartalnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7 uoaze, zawierających informacje określone w art. 9 ust. 1 pkt 5 uoaze. Powodowie nie kwestionowali ustaleń poczynionych w tym zakresie przez organ regulacyjny. Wobec zaskarżonej decyzji Prezesa URE, przedsiębiorca podniósł natomiast zarzuty w zakresie rozstrzygnięcia o karach pieniężnych, kwestionując brak odstąpienia od wymierzenia tych kar, pomimo znikomego zakresu naruszeń, oraz zarzucając wymierzenie kary w zbyt wysokiej kwocie w odniesieniu do przychodów powodów.

W myśl art. 168 pkt 11 uoaze, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przedkłada w terminie Prezesowi URE sprawozdania, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7, lub podaje w tym sprawozdaniu nieprawdziwe informacje. Według art. 169 ust. 1 pkt 1 uoaze, karę tę wymierza Prezes URE w decyzji, a stosownie do art. 170 ust. 4 pkt 1 uoaze (w brzmieniu obowiązującym na datę wydania zaskarżonej decyzji), jej wysokość wynosi 10.000 zł. Z kolei w art. 174 ust. 2 uoaze przewidziano możliwość odstąpienia od wymierzenia kary, jeżeli zakres naruszeń jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, zanim organy, o których mowa w art. 169 ust. 1, powzięły o tym wiadomość.

Z kolei w art. 174 ust. 2 uoaze przewidziano możliwość odstąpienia od wymierzenia kary, jeżeli zakres naruszeń jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, zanim organy, o których mowa w art. 169 ust. 1, powzięły o tym wiadomość.

Odpowiedzialność przewidziana w art. 168 pkt 11 uoaze ma charakter obiektywny, ponieważ dla stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę ciężącego na nim obowiązku wystarczające jest ustalenie, że dany podmiot zachował się w sposób sprzeczny z wiążącym go nakazem lub zakazem. W tym zakresie, w ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, za udowodniony należało uznać fakt nieprzedstawienia przez powodów Prezesowi URE w ustawowych terminach sprawozdań kwartalnych za drugi kwartał 2016 roku, wymaganych przywołanymi wyżej przepisami prawa. Obiektywny i bezsporny stan faktyczny sprawy potwierdza zatem niewywiązanie się przez powodów z ustawowego obowiązku sprawozdawczego. Tym samym należało stwierdzić, że w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki nałożenia na przedsiębiorców kary pieniężnej.

Jeśli zaś chodzi o wymiar tej kary, to za naruszenie, o którym mowa w art. 168 pkt 11 uoaze, przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii w brzmieniu na datę wydania zaskarżonej decyzji przewidywały sankcję w ściśle określonej wysokości, tj. 10.000 zł. Zatem pozwany Prezes URE, nie miał możliwości miarkowania wysokości tej kary

z uwagi na - przykładowo - zakres naruszeń, ich powtarzalność, wysokość dochodu z tytułu sprzedaży wytworzonej energii czy sytuację finansową karanego podmiotu. Wobec tego, stwierdzając niewypełnienie przez przedsiębiorcę obowiązku sprawozdawczego, Prezes URE był zobligowany do nałożenia na ten podmiot kary pieniężnej w ściśle określonej kwocie 10.000 zł.

Natomiast odnośnie do zarzutu nieodstąpienia przez pozwanego od wymierzenia kary, pomimo - zdaniem powódki - znikomego zakresu naruszeń, należy zauważyć, że zastosowanie instytucji odstąpienia od wymiaru kary wymaga łącznego spełnienia obu przesłanek wymienionych w art. 174 ust. 2 uoaze, tj. przesłanki znikomego zakresu naruszeń oraz przesłanki zaprzestania naruszania prawa lub zrealizowania obowiązku, zanim Prezes URE powziął o tym wiadomość. Przy czym użycie przez ustawodawcę sformułowania, iż Prezes "może" odstąpić od wymierzenia kary, wskazuje na uznaniowy, a nie obligatoryjny charakter tej instytucji prawnej.

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy Sąd Okręgowy uznał, że skoro powodowi przedsiębiorcy wykonali obowiązek sprawozdawczy już po otrzymaniu od Prezesa zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za brak realizacji tego obowiązku, to oczywistym jest, że obowiązek ten wykonano już po tym, jak organ powziął wiadomość o naruszeniu. Niespełnienie drugiej z przesłanek z art. 174 ust. 2 uoaze, wykluczało zatem definitywnie możliwość odstąpienia od wymierzenia kary w danej sprawie. Niezależnie jednak o tego - wbrew sugestiom strony powodowej - nie można przyjąć, by w analizowanym przypadku zakres naruszeń był znikomy, a więc by została spełniona pierwsza z przesłanek odstąpienia od wymiaru kary. W tej kwestii Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko prezentowane przez pozwanego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz w odpowiedzi na odwołanie. Składanie przez wytwórców sprawozdań kwartalnych w ustawowo określonych terminach ma istotne znaczenie, gdyż na Prezesie URE spoczywa obowiązek gromadzenia informacji dotyczących ilości wytwarzanej energii elektrycznej dla celów rozliczenia finansowego systemu wsparcia (pomocy publicznej). Nadto, w oparciu o przedmiotowe sprawozdania, na podstawie art. 17 uoaze, organ regulacyjny sporządza zbiorczy raport roczny, przekazywany następnie ministrowi do spraw energii. Nie zasługiwało zatem na aprobatę twierdzenie powoda o znikomym stopniu naruszenia. Niewywiązanie się przez powodów z obowiązku przedłożenia Prezesowi sprawozdań kwartalnych w ustawowo określonych terminach miało natomiast bezpośredni wpływ na terminowe, prawidłowe i rzetelne wywiązanie się przez ten organ z obowiązku sporządzenia zbiorczego raportu końcowego. Mając na uwadze powyższe okoliczności, nie można było przyjąć, że w niniejszej sprawie zakres przypisanego powodowi naruszenia był znikomy.

Reasumując w ocenie Sądu Prezes URE, prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy i zastosował art.168 pkt.11 uoaze. Warto wspomnieć, że nałożenie kary w konkretnej wysokości za uchybienie wskazane w tym przepisie ma charakter obligatoryjny, wobec czego przy braku przesłanek do odstąpienia kary, Prezes URE zobowiązany był nałożyć na powoda karę w kwocie 10.000 zł.

Przy rozpoznawaniu odwołania w niniejszej sprawie należało jednak mieć na uwadze, że zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. sąd wydając wyrok, bierze za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Stan rzeczy oznacza także prawo obowiązujące w chwili zamknięcia rozprawy (zob. wyrok SN z dnia 28 listopada 2016r., sygn.akt II PK 238/15). W dniu 14 lipca 2018 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 1276). W art. 1 pkt 59a ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw ustawodawca zmienił treść art. 170 ust. 4 pkt 2 uoaze. Zgodnie z art. 170 ust. 4 pkt 2 uoaze w brzmieniu obowiązującym od dnia 14 lipca 2018 r. kara pieniężna z tytułu naruszenia, o którym mowa w art. 168 pkt 11 uoaze wynosi 1 000 zł., a nie jak uprzednio 10 000 zł.

Mimo, iż podniesione przez powodów w odwołaniu zarzuty okazały się bezzasadne, wysokość wymierzonej kary podlegała obniżeniu ze względu na nowelizację przepisu art. 170 ust. 4 pkt. 2 uoaze. Nowelizacja ta nie zawiera jednak odpowiedniego przepisu intertemporalnego. Wobec powyższego Sąd, mając na uwadze konieczność zastosowania zasad intertemporalnych prawa represyjnego (karnego) do administracyjnych kar pieniężnych, a więc przepisów względniejszych dla sprawcy w dacie orzekania, działając na podstawie art. 479⁵³ § 2 zmienił zaskarżoną decyzję w zakresie wysokości nałożonych kar pieniężnych obniżając je do kwoty 1000 zł. Rozwiązanie takie jest zgodne z

zaleceniami Rekomendacji Nr 91(1) Komitetu Ministrów dla Państw Członkowskich w sprawie kar administracyjnych, w zakresie stosowania sankcji mniej uciążliwej obowiązującej w czasie od daty zdarzenia do zastosowania sankcji.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. jako bezzasadne.

Mając na uwadze, iż odwołanie powoda, co do materialnej podstawy wydania decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej, okazało się bezzasadne, a została ona obniżona wyłącznie na skutek wprowadzonej przez ustawodawcę zmiany, Sąd orzekł o kosztach na podstawie art. 100 k.p.c.

SSO Ewa Malinowska